

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกู้ยืมเงินของผู้ค้าขายในตลาดเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มผู้ค้าขายในตลาดเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่ทำการกู้ยืมเงินทั้งในและนอกระบบ จำนวน 300 คน แบ่งเป็นผู้ค้าขายเพศชาย จำนวน 86 คน และผู้ค้าขายเพศหญิง จำนวน 214 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกู้ยืมเงินของผู้ค้าขายในตลาดเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้วยแบบจำลองโลจิท (Logit model) ด้วยเทคนิควิธีวิเคราะห์การประมาณภาวะความน่าจะเป็นสูงสุด (maximum likelihood estimates: MLE) และเทคนิควิเคราะห์ marginal effects ผลการศึกษาได้ค่า log likelihood function เท่ากับ -272.2079 ค่า restricted log likelihood เท่ากับ -341.0774 ค่า Chi squared เท่ากับ 137.7391 ค่า McFadden R^2 เท่ากับ 0.20192 และค่าความถูกต้องของการทำนายเท่ากับร้อยละ 73.4 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการกู้ยืมเงินของผู้ค้าขายในตลาดเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีหลายปัจจัยซึ่งสามารถพิจารณาโดยเรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการกู้ยืมเงินทั้งในและนอกระบบได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงความเชื่อมั่น 99% หรือมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% ($\alpha=0.01$) ได้แก่ ปัจจัยด้านการไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันในการกู้เงินนอกระบบ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านวงเงินกู้ที่กู้ในแต่ละครั้ง ปัจจัยด้านการมีความสะดวกรวดเร็วในการกู้ยืมเงินนอกระบบ ปัจจัยด้านการไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันในการกู้เงินในระบบ ปัจจัยด้านการได้รับเงินเร็วทันเวลาในการกู้ยืมเงินนอกระบบ และปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ยในการกู้ยืมเงินในระบบ ตามลำดับ ด้วยความเชื่อมั่น 95% หรือมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 5% ($\alpha=0.05$) ได้แก่ ปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ยในการกู้ยืมเงินนอกระบบ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการมีวงเงินที่อนุมัติให้สูงในการกู้ยืมเงินนอกระบบ ปัจจัยด้านระยะเวลาในการกู้ยืมเงิน และปัจจัยด้านวงเงินที่อนุมัติให้สูงในการกู้ยืมเงินในระบบ ตามลำดับ และด้วยความเชื่อมั่น 90% หรือมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 10% ($\alpha=0.1$) ได้แก่ ปัจจัยด้านการมีเอกสารไม่ยุ่งยากในการกู้ยืมเงินนอกระบบ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการมีเอกสารไม่ยุ่งยากในการกู้ยืมเงินในระบบ ตามลำดับ

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้ค้าขายในตลาดเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่กู้ยืมเงินส่วนใหญ่กู้ยืมเงินนอกระบบ เนื่องจากไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ขั้นตอน เงื่อนไข/เอกสารไม่ยุ่งยาก โดยอาศัยความเชื่อใจกันหรือทำสัญญากันด้วยวาจาหรือหนังสือสัญญาง่าย ๆ และได้เงินสดทันทีด้วยอัตราดอกเบี้ยที่สูง การยอมจ่ายดอกเบี้ยที่สูงนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่าไม่มีทางเลือกจริง ๆ อีกทั้งผู้ขายเหล่านี้ไม่มีคุณสมบัติตรงตามหลักเกณฑ์ของสถาบันการเงินทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสถาบันการเงินได้ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรจัดตั้งสถาบันการเงินสำหรับคนยากจนหรือผู้มีรายได้น้อย (อาจประยุกต์ใช้แนวทางการจัดตั้งธนาคารคนจนตามหลักการของธนาคารกรามีนที่ศาสตราจารย์มูฮัมหมัด ยูनुส เจ้าของรางวัลโนเบลชาวบังกลาเทศ ได้วางรากฐานไว้) เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินโดยปรับลดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและขั้นตอนต่าง ๆ ให้น้อยลงทำให้ คนยากจนหรือผู้มีรายได้น้อยได้กู้ยืมเงินเมื่อมีความจำเป็นอย่างย่งที่ต้องใช้เงิน

5.2.2 ผู้ค้าขายในตลาดเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่กู้ยืมเงินส่วนใหญ่กู้ยืมเงินนอกระบบ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดระเบียบการกู้ยืมเงินนอกระบบ เช่น การลงทะเบียนทั้งผู้กู้และผู้ให้กู้ ผู้ให้กู้ต้องส่งรายได้เพื่อกำหนดการเสี่ยภาษีให้รัฐ มีกฎหมายควบคุมและคุ้มครองทั้งผู้กู้และผู้ให้กู้ เนื่องจากผู้กู้บางคนถูกติดตามทวงหนี้ด้วยวิธีการที่เข้าข่ายละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและมีการทำสัญญาเงินกู้ที่ไม่มีความยุติธรรม

5.2.3 ผู้ค้าขายในตลาดเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่กู้ยืมเงินส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่า 5,000-10,000 บาทต่อเดือน เป็นรายได้แบบรายวันจากการขายอาหาร ผักและผลไม้ อีกทั้งมีภาระที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครอบครัวประมาณ 3-5 คน ทำให้รายได้ไม่พอกับรายจ่ายและจำเป็นต้องนำเงินไปลงทุนค้าขาย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมการขายโดย การให้ความรู้เพื่อพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสูงขึ้นหรือสินค้ามีรูปแบบแปลกใหม่เป็นที่น่าสนใจและดึงดูดลูกค้า นอกจากนี้ควรส่งเสริมการใช้จ่ายแบบพอเพียงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้ลดการบริโภคนิยมและวัตถุนิยม ส่งเสริมการออม ส่งเสริมการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของครัวเรือน

5.2.4 ผู้ค้าขายในตลาดเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่กู้ยืมเงินมีปัญหาการชำระคืนเงินกู้ ทั้งนี้ อาจเกิดจากปัญหาการขาดสภาพคล่องในภาวะที่เศรษฐกิจชะลอตัว ทำให้ยอดขายลดลงและต้นทุนของสินค้าสูงขึ้น ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องช่วยเหลือ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ พักการชำระหนี้ ขยายระยะเวลาการผ่อนชำระหนี้ ให้การส่งเสริมหนี้ที่เกิดรายได้และลดหนี้ที่ไม่เกิดรายได้

5.2.5 ผู้ค้าขายในตลาดเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่กู้ยืมเงินมีปัญหาชอบเล่นการพนันและมีสมาชิกในครอบครัวที่ชอบเล่นการพนัน แสดงว่าการพนันน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญซึ่งทำให้ผู้ขายในตลาดสดเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่กู้ยืมเงินและมีปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่นการชำระคืนเงินกู้และวิธีการติดตามเงินกู้ของผู้ให้กู้ เป็นต้น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการพนัน เช่น บ่อน หวย ฯลฯ อย่างเข้มงวดและจริงจัง

5.2.6 ผู้ค้าขายในตลาดเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่กู้ยืมเงินบางส่วน มีพฤติกรรม"หมุนหนี้" กล่าวคือ กู้ยืมเงินเพื่อนำเงินจากแหล่งเงินกู้หนึ่ง ไปใช้คืนแหล่งเงินกู้อีกแห่งหนึ่งที่เร่งรัดมากกว่า ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวของผู้ขายในตลาดสดเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นพฤติกรรมที่น่าสนใจและควรจะมีการศึกษาต่อไป

5.2.7 รัฐบาลได้มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่มีหนี้ในระบบให้เข้าเป็นหนี้ในระบบ โดยรัฐบาลจะรับโอนหนี้ในระบบเข้าสู่ธนาคารพาณิชย์ของรัฐที่เกี่ยวข้องตามประเภทของหนี้ ทั้งหมด 6 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยและธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 ต่อปี (3 ปีแรก) ซึ่งประชาชนที่มีหนี้ในระบบตั้งแต่ไม่เกินวันที่ 18 พฤศจิกายน 2552 และวงเงินไม่เกิน 2 แสนบาทต่อราย สามารถไปลงทะเบียนได้ที่สาขาของธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1-31 ธันวาคม 2552 นโยบายดังกล่าวเป็นเรื่องที่น่าสนใจและควรจะมีการศึกษาต่อไป

5.2.8 นโยบายที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่ง คือ กองทุนหมู่บ้านซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลในการส่งเสริมระบบเศรษฐกิจฐานรากให้มีความมั่นคงแข็งแรง โดยการสนับสนุนจัดสรรเงินทุนจำนวน 1 ล้านบาท เพื่อให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นใช้เป็นทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และบรรเทาความเดือดร้อนเร่งด่วนของประชาชน รวมถึงการสร้างสวัสดิการ สวัสดิภาพ และการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง นโยบายดังกล่าวเป็นเรื่องที่น่าสนใจและควรจะมีการศึกษาต่อไป